

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ДЕПАРТАМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції
СТРАТЕГІЯ РЕФОРМУВАННЯ
ОРГАНІЗАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ТОМ I

**ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ УКРАЇНИ:
СУЧАСНИЙ СТАН, ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

16 травня 2018 року

Київ – 2018

ОРГКОМІТЕТ:

ПРУСЬКИЙ
Андрій Віталійович

Заступник начальника Інституту
(з науково-дослідної роботи), підполковник служби
цивільного захисту, голова оргкомітету

ДЕМКІВ
Анна Миколаївна

Начальник наукового відділу, підполковник служби
цивільного захисту, заступник голови оргкомітету

Члени оргкомітету:

БОНДАРЕНКО
Олег Олександрович

Завідувач кафедри організації заходів
цивільного захисту

ЮРЧЕНКО
Валерій Олександрович

Завідувач кафедри організації управління у
надзвичайних ситуаціях

СИДОРЕНКО
Володимир Леонідович

Професор кафедри профілактики пожеж
та безпеки життєдіяльності населення

ДОЛГІЙ
Микола Леонідович

Завідувач кафедри домедичної підготовки та
організації психофізіологічної діяльності

ТЕРЕНТ`СВА
Анна Валеріївна

Завідувач кафедри державної служби, управління
та навчання за міжнародними проєктами

МИХАЙЛОВ
Віктор Миколайович

Начальник науково-методичного центру мережі
освітніх установ цивільного захисту

Секретаріат організаційного комітету:

КРОПИВНИЦЬКИЙ
Роман Станіславович

Заступник начальника наукового відділу,
підполковник служби цивільного захисту

ПОТЕРЯЙКО
Сергій Петрович

Старший науковий співробітник
наукового відділу

БАРИЛО
Оксана Григорівна

Старший науковий співробітник
наукового відділу

ПЕРЕВЕРЗІН
Юрій Павлович

Старший науковий співробітник
наукового відділу

ЛИТВИНОВСЬКИЙ
Євген Юрійович

Науковий співробітник наукового відділу

НАЗАРЕНКО
Марина Миколаївна

Науковий співробітник наукового відділу

ПАВЛЕНКО
Віталій Васильович

Науковий співробітник наукового відділу

У Матеріалах Конференції наведено результати наукових досліджень актуальних проблем цивільного захисту, пов'язаних із: запобіганням надзвичайним ситуаціям, забезпеченням техногенної, пожежної та екологічної безпеки, практичними діями органів управління та сил цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій, організацією заходів цивільного захисту, науковим та методичним забезпеченням підготовки керівних кадрів та фахівців у сфері цивільного захисту, а також підготовкою населення до дій у надзвичайних ситуаціях.

Матеріали Конференції призначені для використання фахівцями, що провадять свою діяльність у сфері цивільного захисту. Також дане видання може бути корисним науковим та науково-педагогічним працівникам, які здійснюють наукові дослідження у сфері цивільного захисту та науково-педагогічну діяльність у вищих навчальних закладах України.

Відповідальність за зміст та достовірність наданих матеріалів несуть автори публікацій.

ЗМІСТ

стор.

Аветісян В.Г., Сенчихін Ю.М. Програмний тренажер “Оцінка навичок прийняття рішень 1-м керівником гасіння пожежі. Гасіння пожежі в підвалі житлового будинку”	12
Александров В.Л., Гунченко О.М., Стефанович П.І. Актуальні питання створення аварійно-рятувальних служб органами місцевого самоврядування	14
Барило О.Г. Проблеми державного управління у дослідженнях зарубіжних та вітчизняних вчених	16
Бездітко Л.В., Житова О.П., Пазич В.М. Використання інтерактивних технологій навчання при викладанні дисципліни “Безпека життєдіяльності”	18
Безуглов О.Е., Литовченко Д.Р., Новак М.В. Определение постоянной времени чувствительного элемента теплового пожарного извещателя при автономных испытаниях	21
Безуглов О.Е., Литовченко Д.Р., Новак М.В. Разработка методологического комплекса для формирования подразделения по выполнению высотных аварийно-спасательных работ	23
Безуглов О.Е., Литовченко Д.Р., Новак М.В. Стохастический подход к моделированию среднеобъемной температуры в помещении	26
Белюченко Д.Ю., Белоножко А.А. Исследования сокращения времени оперативного развертывания спасательной техники пожарно-спасательного подразделения	27
Белюченко Д.Ю., Пирлик А.А. Последовательность действий спасателя при соединении индивидуальной страховочной системы к специальному оснащению и страховочным средствам	29
Бережанський Т.Г., Башинський О.І., Балацький О.Т. Регенерація зношених металевих частин пожежної техніки зносостійкими покриттями	31
Биков О.С., Шинкаренко А.В. Освітні інформаційні технології у навчальному процесі з функціонального навчання	32
Білошицький М.В., Жартовський С.В., Копильний М.І., Корнієнко О.В., Ліхнівський Р.В. Дослідження ефективності загороджувальних смуг для локалізації пожеж у природних екосистемах із застосуванням речовин з вогнезахисними властивостями	34
Боброва Є.Є., Цюприк А.Я. Психологічні особливості емоційного інтелекту у професійній діяльності керівника	36
Бондаренко С.М. Дослідження можливості використання зміни електричної ємності середовища для виявлення диму	38
Бородич П.Ю., Тишаков В.П., Агашков С.С. Оценка функционального состояния и динамической устойчивости газодымозащитников	40
Бородич П.Ю., Тишаков В.П., Агашков С.С. Построение и исследование имитационной модели оперативного развертывания и установки банджа на емкости с помощью пневмоинструмента	41
Булах А.П., Макаревич О.П. Оцінка готовності фахівців цивільного захисту до дій за призначенням	43
Бурак Н.Є. Ідентифікація параметрів впливу на процес формування професійної компетентності сучасного рятувальника	46

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ПАРАМЕТРІВ ВПЛИВУ НА ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО РЯТУВАЛЬНИКА

Швидке зростання темпів поширення новітніх інформаційно-телекомунікаційних систем та технологій в умовах глобалізації світового суспільства потребує підготовки нового типу рятувальника – рятувальника, здатного ефективно функціонувати в проектно-інформаційному середовищі, що можливо здійснити на базі вищих навчальних закладів (далі – ВНЗ) зі специфічними умовами навчання. Основними вимогами, які висувуються до працівників рятувальної служби є: систематизований набір знань, досвіду та навиків роботи з базами даних та знань, а також інформаційно-пошуковими системами, вміння здійснювати ефективне управління силами та засобами цивільного захисту в умовах надзвичайної ситуації в якості проектних (програмних) менеджерів, особисті якості із області психології, етики тощо, які необхідні для впровадження та розширення проектно-інформаційного середовища в контексті підвищення безпеки життєдіяльності (далі – БЖД).

Головний акцент в підготовці такого типу рятувальника має бути поставлений на спеціальну орієнтованість та командну роботу підчас управлінні проектами чи програмами підвищення БЖД. Важливим елементом парадигми навчання є врахування індивідуальних особливостей та якостей як окремої особи, так і всієї команди, які беруть активну участь в дослідженнях і розвитку потенціалу всіх зацікавлених сторін в умовах функціонування складного (турбулентного) проектно-інформаційного середовища.

Тому постає необхідність розробки ефективної моделі управління освітнім проектом підготовки, яка дасть змогу якісно підвищити інтерес майбутніх рятувальників до фахових знань, спрямувати їх на креативне бачення шляхів вирішення проблем, покращити якість навчання, сформувати навички практичної діяльності за допомогою наближення навчального процесу до реальних життєвих ситуацій засобами віртуалізації, а також створити комфортні умови для формування особистої позиції курсанта і студента, розвиваючи комунікативні навички, здібності, нахили та нестандартне мислення.

На основі проведеного дослідження побудовано модель формування професійної компетенції рятувальника поданої на рис. 1.

Головними параметрами побудованої моделі є цінність знань (Z), вмінь (V) та навиків (N), які отримуються рятувальником за період навчання у ВНЗ зі специфічними умовами навчання, адже у момент часу, коли особа вступає до ВНЗ, у неї уже є певна множина зазначених параметрів, а процес навчання спрямований на їх удосконалення та збільшення. У результаті такої діяльності формується професійна компетентність (K) рятувальника, у яку інтегруються елементи проектного менеджменту, що забезпечить якісно новий рівень вирішення поставлених перед ним завдань.

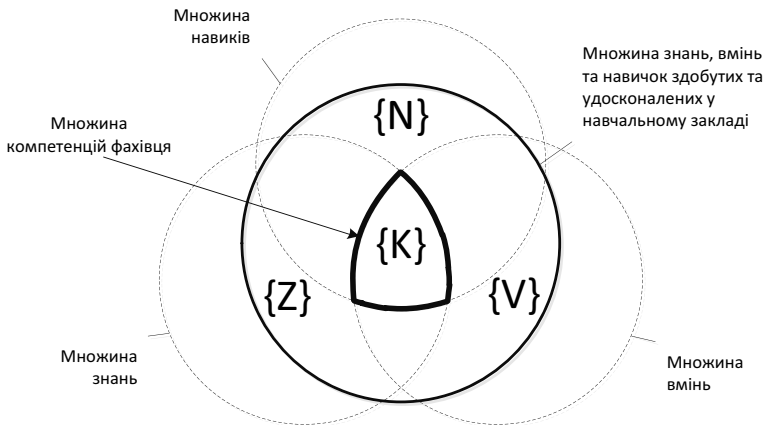

Рис. 1. Модель формування професійної компетенції рятувальника

$$\{K\} = \{Z\} \cup \{V\} \cup \{N\} \quad (1)$$

Формування компетентного рятувальника для діяльності в проектно-інформаційному середовищі – це процес інтеграції знань, навиків, досвіду і практики роботи в якості програмного чи проектного менеджера в середовищі інформаційно-аналітичних систем і мереж.

Результатом такого освітнього проекту є розроблена множина моделей підготовки рятувальників, на основі яких формуються освітні програми підготовки та навчання рятувальників, а також програм перепідготовки та підвищення кваліфікації.

Умови підготовки такого типу рятувальника вимагають здійснювати відбір кандидатів на стадії довузівської підготовки чи на рівні відбіркових випробувань при вступі до ВНЗ.

Такий механізм відбору майбутніх рятувальників у повній мірі відповідає існуючим правилам прийому, характерним для ВНЗ зі специфічними умовами навчання.

Цитована література

1. Бурак Н.Є. Управління проектом підготовки і навчання кібер-рятувальника: компетентнісний підхід / Н.Є. Бурак, Ю.П. Рак. // Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. – 2013. – № 8. – С. 55-60.
2. Бурак Н.Є. Управління проектом підготовки рятувальників для ліквідації надзвичайних ситуацій в умовах невизначеності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. тех. наук: спец. 05.13.22 “Управління проектами та програмами” / Н.Є. Бурак. – Львів, 2015. – 24 с.
3. Бушуев С.Д. Управление проектами: основы профессиональных знаний и система оценки компетентности проектных менеджеров / С.Д. Бушуев, Н.С. Бушуева. – К.: ІРІДУМ, 2010. – 208 с.

4. Рак Ю.П. Інформаційні технології як засіб реалізації інноваційних процесів при підготовці сучасного фахівця з аварійно-рятувальних робіт / Ю.П. Рак // Український науковий журнал “Освіта регіону”. – № 3. – 2010.

Вавренюк С.А.

УДОСКОНАЛЕННЯ КОМПЛЕКСУ ЗАХОДІВ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Організація цивільного захисту в Україні на усіх етапах його становлення та розвитку тісно пов'язана з національною безпекою держави [1]. Всі органи та підрозділи цивільного захисту відносяться до суб'єктів забезпечення національної безпеки України. Сучасний стан технологічної та екологічної безпеки вимагає подальшого реформування єдиної державної системи цивільного захисту, а також комплексу загальнодержавних заходів захисту населення від надзвичайних ситуацій, удосконалення державного управління у сфері цивільного захисту, налагодження чіткої взаємодії між суб'єктами забезпечення національної безпеки держави.

Саме тому питання організації цивільного захисту держави та комплексу заходів, а також суб'єктів забезпечення національної безпеки потребують детального вивчення та постійного вдосконалення.

Захист населення організовується і здійснюється відповідно до вимог Конституції України (1996 р.), законів України: - “Про Цивільну оборону України” (1999 р.); - “Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань” (1998 р.); - “Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру” (2000 р.); - “Про правовий режим надзвичайного стану”; - Концепції “Про захист населення і територій при загрозі і виникненні надзвичайної ситуації” та інших нормативно-правових актів по захисту населення в надзвичайних ситуаціях.

Актуальність проблеми природно-техногенної безпеки населення і територій обумовлена тенденціями зростання втрат людей і шкоди територіям в результаті небезпечних природних явищ і катастроф. Ризик надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру постійно зростає. У Законі України “Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру” враховані вимоги сформованих обставин і часу, визначені завдання, принципи і способи захисту населення в надзвичайних ситуаціях. Основними завданнями захисту населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру є: - здійснення комплексу заходів щодо запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру; - забезпечення готовності і контролю за станом готовності до дій і взаємодії органів управління в цій сфері, сил і засобів, призначених для запобігання надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру і реагування на них.

Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і